

האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

תקשורת, משפט וקשרי ממשל - 96241

תאריך עדכון אחרון 07-03-2023

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: רפואה

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: קרית א"י ספרא

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר רמי סדן

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: sadanprad@gmail.com

שעות קבלה של רכז הקורס:

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

הקורס יסלל הרצאות פרונטליות יחד עם תרגילים וניתוחי אירועים, לימוד עקרונות כתיבה עיתונאית, התנסות בכתיבה, סדנת עריכה והפקת עיתון וירטואלי, הרצאות עיתונאים עורכים, וסיור במערכת עיתון.

מטרות הקורס:

המטרה העיקרית היא להקנות לסטודנטים ידע והיכרות עם עולם העיתונות והסודות שמאחורי מסך התקשורת, ויחסיה עם עולם המשפט והמימשל: דרכי איסוף מידע, דרכי כתיבה עיתונאית, שיטות עריכה, עקרונות האתיקה, ומבנה פעילות המערכת.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

להכיר את עולם העיתונות והסודות שמאחורי מסך התקשורת, ויחסיה עם עולם המשפט והמימשל: דרכי איסוף מידע, דרכי כתיבה עיתונאית, שיטות עריכה, עקרונות האתיקה, ומבנה פעילות המערכת.

דרישות נוכחות (%) :
80%

שיטת ההוראה בקורס: שיטת הלימוד תהיה משולבת: הרצאות פרונטליות המזמינות השתתפות פעילה ויצירתית של הסטודנטים

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

שיעור ראשון:

מונחי יסוד בעבודה עיתונאית

סוגי אמצעי התקשורת השונים והמגוונים.

אבחנה בין: ידיעה, דעה, כתבה, מאמר, פרשנות, ביקורת, כתיבה אישית.

מהו הדד-ליין האמיתי, איכות, תחרות.

שיעור שני:

מהפכה תקשורתית או משפטית? מי פה הבוס ומי קובע האג'נדה?

ומבנה כלי התקשורת השונים:

מבנה מערכות התקשורת השונות, עצמאות העיתונאי מול שיקולים כלכליים ומסחריים.

דרכי ושיטות העבודה במערכות אינטרנטיות.

גורן, ד', 1993. תקשורת ומציאות, מושגי יסוד בתקשורת המונים, הוצאת כתר. [פרק ראשון, פרק חמישי ופרק שנים עשר במלואם]

שיעור שלישי:
חדשות או שעשוע להמונים?
הקרב על הרייטינג, אימות ידיעה והפצתה, כללי "ועדות רוחניות" בעיתונות הדתית- והחרדית.

רועה, י', 1998. "העיתונות כמספרת סיפורים, הסיקור כסיפור", מתוך: אמצעי תקשורת המונים בישראל, האוניברסיטה הפתוחה, עמ' 462-455.

שיעור רביעי:
מהן חדשות ??
החשוב, המעניין או הסיפור האנושי?
דוגמאות שונות ויישום לידיעות אקטואליות.

גורן, ד', 1993. תקשורת ומציאות, מושגי יסוד בתקשורת המונים, הוצאת כתר. [פרק ראשון, פרק חמישי ופרק שנים עשר במלואם]

שיעור חמישי:
דרך ייצורה של ידיעה :
איסוף פרטים, שיטות אימות ידיעות, תגובות.
ידיעת כרוניקה, סיפור צבע, דיווח אישי. משימות רגישות, ידיעות על נפגעים.
מטלה : תרגיל ביניים - כתיבת ועריכת ידיעה עיתונאית

מרחב, ר', 2017. "תקשורת, פוליטיקה, אמת ושקר", יקינתון 283 (אדר-ניסן, תשע"ז; מרץ-אפריל, 2017), עמ' 18.

שעור ששי:
"הספין" מול התקשורת :
ייצור ספין תקשורתי. צורת העבודה וההתנהלות מול דוברים, יחצנ"ם, ארגון מסיבת עיתונאים, התמודדות עם מניפולציה של המידע.
טוכמן, ג', 1995. "תהליכי העבודה בהפקת החדשות העיתונאיות: הפיכת הבלתי צפוי לשגרה", מתוך: תקשורת המונים: זרמים ואסכולות מחקר (בעריכת ד' כספי), האוניברסיטה הפתוחה, עמ' 253-234.

שיעור שביעי:
התחקיר : עיתונאי או שרלוק הולמס?
הריאיון (מטרות, שיטות, הכנה), התצפית, שיטות איסוף מידע, שימוש במקורות כתובים וברשת.

ליימן-וילציג ש', 1994. המדריך השימושי לתקשורת, ועדים. [פרק א עד עמ' 22, פרק ז ופרק ט במלואם].

שיעור שמיני:
השילוש הקדוש של העיתונות : מהיר, מעניין, מדויק.

עקרונות כתיבת הידיעה. חמשת הממ"ם, מבנה הפירמידה, סגנון, מבנה משפט, אבחנה בין עיקר לטפל. הגשת חומר קליט לקורא. (תיאוריית יודקובסקי)

ניומן, נ', "המחט ההיפודרמית", מתוך: מבוא לתקשורת המונים, האוניברסיטה הפתוחה.

שיעור תשיעי:

פיקוח על כתיבה ועריכה מגזינית
המרכיבים העיקריים בכתבה מגזינית: ציטוטים ישירים ועקיפים, תיאורי אווירה, רגשות, צבע, בדיקת רלבנטיות, עריכה ומינון בין הרכיבים השונים.

כהנא, ע' ושני, י', 2020. פיקוח על מעקב מקוון בישראל, המכון הישראלי לדמוקרטיה.

שיעור עשירי:

תורת הריאיון בפרשיות משפטיות
יצירת כותרות, סוגי כתיבה ושידור, עובדות, ציטוטים, שילוב פרופיל, טכניקות ראיון, הכנת הריאיון מראש, שאלות מנחות ונסתרות, בחירת המרואיין. סימולציה ומשחקי תפקידים.

הרפז, ע' וגולן, מ', 2018. משפט ושיטור: זכויות אדם וסמכויות משטרה, המכון הישראלי לדמוקרטיה.

שיעור אחד עשר:

שלבי העריכה הסופית:

מהתכנון ועד שכתוב הטקסט, ריבונות העורך, מיקום, עימוד ומתן כותרות.
תפקידי הכותרת: סוגי כותרות, כללי יסוד בניסוח כותרת, הכותרת המגזינית.

Soffer O. (2004). Paper Territory — Early Hebrew Journalism and its Political Roles. *Journalism History*, 30(1), 31-39.

שיעור שנים עשרה :

העיתונות ברשת האינטרנט – הכתיבה הייחודית ועדכנית לבלוגים, כולל התנסות ההבדל האינטראקציות ותחרות הזרמת המידע בין העיתונות הדיגיטלית (כסיפור רמון בווינט) ובין זרימת המידע ברשתות החברתיות.

Soffer, O. and Eshet, Y. (2009). Back to the Future: An historical perspective on the pendulum-like changes in literacy. *Minds and Machines*, 19, 47-59.

Soffer, O. (2010). Silent Orality': Towards Conceptualization of the Digital Oral Features in CMC and SMS Texts, *Communication Theory*, 20(4), 387-404.

שיעור שלושה עשר :
השלמות של סימולציות וחזרה למבחן

חומר חובה לקריאה:
חומר חובה/רשות לקריאה:

1. אייזנשטיין, א. (1995) — "עלייתו של ציבור הקוראים". בתוך: ד. כספי (עורך). תקשורת המונים מקראה (עמודים 43-52). תל אביב: אוניברסיטה פתוחה.
2. בלונדהיים, מ. ושיפמן, ל. (2003). מהדינזאור לעכבר: האבולוציה של טכנולוגיות תקשורת. פתו"ח, 5, 22-63.
3. גורן, ד', 1993. תקשורת ומציאות, מושגי יסוד בתקשורת המונים, הוצאת כתר. [פרק ראשון, פרק חמישי ופרק שנים עשר במלואם]
4. הרפז, ע' וגולן, מ', 2018. משפט ושיטור: זכויות אדם וסמכויות משטרה, המכון הישראלי לדמוקרטיה.
5. טוכמן, ג', 1995. "תהליכי העבודה בהפקת החדשות העיתונאיות: הפיכת הבלתי צפוי לשגרה", מתוך: תקשורת המונים: זרמים ואסכולות מחקר (בעריכת ד' כספי), האוניברסיטה הפתוחה, עמ' 234-253.
6. כהנא, ע' ושני, י', 2020. פיקוח על מעקב מקוון בישראל, המכון הישראלי לדמוקרטיה.
7. לאפי, ד. (2011). "סוגיות מפתח בתאוריית המדיה", (עמ' 40-66). רעננה: האוניברסיטה הפתוחה.
8. ליימן-וילציג ש', 1994. המדריך השימושי לתקשורת, ועדים. [פרק א עד עמ' 22, פרק ז ופרק ט במלואם].
9. מרחב, ר', 2017. "תקשורת, פוליטיקה, אמת ושקר", יקינתון 283 (אדר-ניסן, תשע"ז; מרץ-אפריל, 2017), עמ' 18.
10. ניומן, נ', "המחט ההיפודרמית", מתוך: מבוא לתקשורת המונים, האוניברסיטה הפתוחה.
11. רועה, י', 1998. "העיתונות כמספרת סיפורים, הסיקור כסיפור", מתוך: אמצעי תקשורת המונים בישראל, האוניברסיטה הפתוחה, עמ' 455-462.
12. Soffer, O. and Eshet, Y. (2009). Back to the Future: An historical perspective on the pendulum-like changes in literacy. *Minds and Machines*, 19, 47-59.
13. Soffer, O. (2010). Silent Orality': Towards Conceptualization of the Digital Oral Features in CMC and SMS Texts, *Communication Theory*, 20(4), 387-404.
14. Soffer O. (2004). Paper Territory — Early Hebrew Journalism and its Political Roles. *Journalism History*, 30(1), 31-39.

חומר לקריאה נוספת:

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 0 %

הרצאה 0 %

השתתפות 0 %

הגשת עבודה 70 %

הגשת תרגילים 0 %

הגשת דו"חות 0 %

פרויקט מחקר 0 %

בחנים 0 %

אחר 30 %

מטלה ורמת השתתפות פעילה ויצירתית בסדנא

מידע נוסף / הערות: